

Ungdomsoprør

Doktorgrader. De gamle doktorerholder de nye fra privilegierne

Riis, Søren

Published in:
Weekendavisen

Publication date:
2009

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Riis, S. (2009). Ungdomsoprør: Doktorgrader. De gamle doktorerholder de nye fra privilegierne. *Weekendavisen*, 13.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact rucforsk@kb.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Doktorgrader. De gamle doktorer holder de nye fra privilegierne.

Ungdomsoprør

Af SØREN RIIS

adjunkt, RUC

I SVERIGE har man for længst udfaset systemet med to doktorgrader, i Norge er det netop afviklet, i USA har man aldrig haft det, mens man i Danmark krampagtigt holder fast ved den gamle doktorgrad, dr.phil., efter indførelsen af en ny, ph.d. Det til trods for, at systemet med to doktorgrader forstærker hierarkiet på universiteterne, skaber mere bureaukrati og er særdeles dyrt. Samtidig er der intet, der tyder på, at systemet forbedrer det videnskabelige niveau, tværtimod. Hvis unge forskere ikke gør op med dette system, kan det komme til at koste dem og det danske videnssamfund dyrt.

Ved indførelsen af ph.d. graden i Danmark i 1992 besluttede de gamle doktorer sig for at udbygge deres magtposition og undertrykke de nye doktorer. De kæmpede således for at inkorporere det nye system på det gamle systems præmisser og gøre den nye doktorgrad inferior i forhold til deres egen. I al enkelhed bestod de gamle doktorers trick i at sidestille de nye doktorgrader med en allerede eksisterende ikke-doktorgrad, nemlig med licentiatgraden. Dog er denne grad stort set aldrig blevet anvendt. Generationen af doktorer, der har gjort karriere efter ungdomsoprøret i 1968, og som har indført denne todeling, er stort set alle sprunget direkte fra magister til doktorgraden.

Dansk Center for Forskningsanalyse optegner på baggrund af denne todeling en meget sandsynlig logik, der medfører en dyster fremtid for ph.d.-graden: »Man kunne forestille sig, at kandidater, der i fremtiden ønsker at meritere sig på det videnskabelige marked, hvor alle er ph.d., stadig vil skrive en klassisk doktordisputats, det vil sige, at ph.d.-graden om få år får samme funktion og status som førhen magistergraden i det videnskabelige hierarki.«

Hvis ikke de nye doktorer kæmper for at afskaffe den gamle doktorgrad, risikerer unge forskere at blive tvunget til at skrive to forskningsafhandlinger, inden de kan opnå en ordentlig ansættelse. Herved får Danmark tilstande som i Tyskland, hvor unge akademikere ofte har uacceptable arbejds- og livsvilkår henholdsvis indskrænket forskningsfrihed og dårlig løn, indtil de er over 40 år. Et sådant system vil klart hæmme udviklingen af et velfungerende videnssamfund.

Alternativt bør unge videnskabsfolk vælge helt at boykotte ph.d.-graden og indlevere deres første afhandling direkte til dr.phil. bedømmelse. Denne strategi svarer egentlig til den, som flertallet af de gamle doktorer selv benyttede sig af, eftersom de ikke skrev en licentiatafhandling. Dette vil endda give unge forskere en bedre løn og samtidig lægge et økonomisk pres på universiteterne. De gamle doktorer har nemlig tilkæmpet sig store kvalifikationstillæg, mens der ikke opnås noget kvalifikationstillæg ved at blive tildelt den nye doktorgrad. I 1968 ville de unge med sikkerhed ikke have accepteret dette system. Et nyt akademisk ungdomsoprør er på høje tid.